

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.156.2013.AZie

z dnia 28 maja 2013 r.

Rada Miasta Gorzowa Wlkp.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) stwierdzam nieważność doręczonej w dniu 30 kwietnia 2013r. uchwały Nr XLVIII/548/2013 Rady Miasta Gorzowa Wlkp. z dnia 24 kwietnia 2013r. w sprawie szczegółowych zasad użytkowania obiektów gminnych oraz zasad ochrony obiektów i obszarów zabytkowych położonych w strefie śródmiejskiej Gorzowa Wlkp.

Uzasadnienie

Rada Miasta Gorzowa Wlkp. na sesji w dniu 24 kwietnia 2013r. podjęła uchwałę w sprawie szczegółowych zasad użytkowania obiektów gminnych oraz zasad ochrony obiektów i obszarów zabytkowych położonych w strefie śródmiejskiej Gorzowa Wlkp. W podstawie prawnej uchwały Rada przywołała art. 40 ust.2 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz.U. z 2001 r. ,Nr 142, poz.1591 ze zm.). W myśl wskazanych, w podstawie prawnej uchwały przepisów, rada gminy, może wydawać akty prawa miejscowego w zakresie zasad zarządu mieniem gminy, zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznych.

Po analizie prawnej uchwały organ nadzoru stwierdza, że uchwalając w.w uchwałę rada istotnie naruszyła prawo, tj. art. 40 ust. 2 pkt 3 i 4 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej bowiem zapisy uchwały przekraczają przyznane radzie upoważnienie ustawowe i przysługujące radzie kompetencje. W myśl art.94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Uprawnienia do wydawania aktów prawa miejscowego przez radę gminy mogą wynikać z ustaw szczególnych lub z ustawy o samorządzie gminnym.

W art. 40 ust. 2 pkt 3 i 4 ustawy o samorządzie gminnym ustawodawca upoważnił radę gminy do wydawania aktów prawa miejscowego w sprawach: zasad zarządu mieniem gminy oraz zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów oraz urządzeń użyteczności publicznej. Stanowienie przez radę gminy prawa powszechnie obowiązującego na podstawie ogólnej normy kompetencyjnej zawartej w art. 40 ust. 2 w.w ustawy jest możliwe tylko w ramach przyznanых gminie kompetencji, związanych z realizacją nałożonych na nią zadań.

Tymczasem Rada Miasta w § 1 ust. 1 wskazała, że uchwała reguluje szczególne zasady użytkowania obiektów gminnych oraz zasady ochrony obszarów zabytkowych położonych w strefie śródmiejskiej Gorzowa Wlkp., w zakresie: umieszczania reklam na budynkach, na ogrodzeniach i na innych obiektach budowlanych oraz umieszczania reklam wolnostojących, w tym tymczasowych; umieszczania urządzeń na frontowych elewacjach budynków; zmian kolorystyki obiektów budowlanych; urządzania ogródków gastronomicznych; wymiany stolarki okiennej i drzwiowej. W myśl ust. 2 tego przepisu uchwała obowiązuje w strefie śródmiejskiej miasta Gorzowa Wlkp., w granicach określonych na załączniku nr 1 do uchwały. Natomiast z ust. 3 wynika, że zasady określone w uchwale są wiążące w odniesieniu do obiektów i obszarów zabytkowych oraz do nieruchomości stanowiących zasób Miasta Gorzowa Wlkp. lub nieruchomości, których Prezydent Miasta jest zarządcą. Mając na uwadze wskazany zakres obowiązywania uchwały, w ocenie organu nadzoru rada przekroczyła przyznane jej mocą w.w. przepisu ustawy kompetencje. Uregulowaniami zawartymi w uchwale (§ 3-§ 8), wbrew art. 40 ust.2 pkt 3 i 4 ustawy objęto bowiem również mienie nie będące własnością gminy oraz obiekty nie będące gminnymi obiektami i urządzeniami użyteczności publicznej.

Ponadto w ocenie organu nadzoru regulacja zawarta w art. 40 ust. 2 pkt 3 i 4 ustawy o samorządzie gminnym nie może stanowić podstawy do wydania aktu prawa miejscowego w zakresie zasad ochrony

obiektów i obszarów zabytkowych położonych w strefie śródmiejskiej miasta. Kwestie te uregulowane są przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.). W myśl art. 16 ust. 1 i 2 tej ustawy rada gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie uchwały, może utworzyć park kulturowy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej (ust. 1). Uchwała określa nazwę parku kulturowego, jego granice, sposób ochrony, a także zakazy i ograniczenia, o których mowa w art. 17 ust. 1 (ust. 2). Na podstawie art. 17 ust. 1 na terenie parku kulturowego lub jego części mogą być ustanowione zakazy i ograniczenia dotyczące: 1) prowadzenia robót budowlanych oraz działalności przemysłowej, rolniczej, hodowlanej, handlowej lub usługowej; 2) zmiany sposobu korzystania z zabytków nieruchomych; 3) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną parku kulturowego, z wyjątkiem znaków drogowych i znaków związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1; 4) składowania lub magazynowania odpadów.

Także w myśl art. 15 ust. 3 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012r., poz. 717 ze zm.) w planie miejscowym określa się w zależności od potrzeb zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane. Regulacje powyższe pozwalają zatem kształtować organom gminy tzw. ład przestrzenny za pomocą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Stanowisko organu nadzoru potwierdza liczne orzecznictwo sądowoadministracyjne np. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 7 grudnia 2009 r. II SA/Wr 401/09, WSA w Krakowie z dnia 25 maja 2012 r. II SA/Kr 570/12, WSA w Gliwicach z dnia 5 marca 2012 r. II SA/Gl 194/12, wyrok WSA w Olsztynie z dnia 19 lipca 2011 r. II SA/Ol 416/11, a także projekt ustawy z dnia 21 maja 2013 r. o zmianie niektórych ustaw przygotowany przez Prezydenta RP, który trafił że do konsultacji społecznych. Celem proponowanej przez Prezydenta RP regulacji ma być wzmocnienie narzędzi ochrony krajobrazu, a także daje on radzie gminy kompetencje do ustalania - w formie samodzielnego aktu prawa miejscowego - zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek